

**Aila Järvikoski, Kristiina Härkäpää, Marjo Romakkaniemi ja
Esa Nordling:**

Koettu työkyky ja hyvinvointitekijät Lapin 40–59-vuotiaassa väestössä

Tiivistelmä artikkelista

Heikentyneeseen työkykyyn yhteydessä olevien tekijöiden selvittäminen on tärkeää pyrittäessä ehkäisemään työelämästä syrjäytymistä ja parantamaan kuntoutuksen suuntaamista. Työkyvyn muutokset ovat 40 vuotta täyttäneillä yleisempiä kuin nuoremmissa ikäryhmissä.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää sosiaalisten resurssien ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvien tekijöiden yhteyttä työkyvyn heikentymiseen Lapissa asuvilla 40-59-vuotiailla henkilöillä. Tiedonkeruu toteutettiin Lapin sairaanhoitopiirissä syksyllä 2012. Postikyselyn otos oli 8200 henkilöä ja vastausprosentti 33. Ikäryhmään 40-59 vuotta kuului vastanneista 959 (vastausprosentti 32). Heikentynyt työkyky määriteltiin työkykypistemäärän avulla (arvo 0-7 asteikolla 0-10). Analyysimenetelmänä oli logistinen regressioanalyysi.

Terveys ja työkyky olivat työssä olevilla paremmat ja eläkeläisillä heikommat kuin työttömillä. Psykkisen hyvinvoinnin ongelmia oli työttömillä ja eläkeläisillä yhtä paljon. Pääasiallinen toiminta, sosiaalinen tuki, psyykinen roolitoiminta, depressio ja terveydentila olivat tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä heikentyneeseen työkykyyn kokonaismallissa, joka sisälsi myös sosiodemografiset taustamuuttajat.

Tietoja työkykyä selittävästä tekijöistä voidaan käyttää hyväksi pohdittaessa työkykyä ylläpitävän toiminnan ja kuntoutuksen mahdollisuuksia.

Tieteellinen artikkeli on luettavissa Kuntoutus-lehden numerossa 2/2016.